

Kodeks postępowania w negocjacjach w kontekście zwykłej procedury ustawodawczej¹

1. Wprowadzenie

Niniejszy kodeks postępowania zawiera wytyczne obowiązujące wewnątrz Parlamentu, dotyczące sposobu prowadzenia negocjacji na wszystkich etapach zwykłej procedury ustawodawczej, w tym na etapie trzeciego czytania, i powinien być interpretowany w związku z art. 69b–69f Regulaminu.

Jest on uzupełnieniem odpowiednich przepisów Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.², które dotyczy przejrzystości i koordynacji procesu legislacyjnego, oraz wspólnej deklaracji w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji³, uzgodnionej pomiędzy Parlamentem, Radą i Komisją w dniu 13 czerwca 2007 r.

2. Zasady ogólne i przygotowania do negocjacji

Negocjacje międzyinstytucjonalne w ramach zwykłej procedury ustawodawczej powinny opierać się na zasadach przejrzystości, rozliczalności i skuteczności w celu zapewnienia wiarygodnego, identyfikowalnego i otwartego procesu podejmowania decyzji, zarówno w Parlamencie, jak i wobec opinii publicznej.

Co do zasady, Parlament powinien wykorzystywać wszelkie możliwości dostępne na wszystkich etapach zwykłej procedury ustawodawczej. Decyzja o rozpoczęciu negocjacji, zwłaszcza z myślą o osiągnięciu porozumienia w pierwszym czytaniu, podlega rozpatrywaniu odrębnie dla każdego przypadku, przy uwzględnieniu odrębnych cech charakterystycznych poszczególnych spraw.

Możliwość przystąpienia do negocjacji z Radą jest przedstawiana przez sprawozdawcę pełnemu składowi komisji, która podejmuje decyzję zgodnie z odpowiednim artykułem Regulaminu. Mandatem jest sprawozdanie ustawodawcze komisji lub poprawki przyjęte na posiedzeniu plenarnym – do negocjacji dotyczących pierwszego czytania, do negocjacji dotyczących wczesnego drugiego lub drugiego czytania – stanowisko Parlamentu w pierwszym czytaniu, a do negocjacji dotyczących trzeciego czytania – stanowisko Parlamentu w drugim czytaniu.

Parlament jest informowany o wszystkich decyzjach o przystąpieniu do negocjacji i je nadzoruje. W celu uzyskania jak najwyższego stopnia przejrzystości w procesie legislacyjnym przewodniczący Konferencji Przewodniczących Komisji regularnie informuje Konferencję Przewodniczących, systematycznie i terminowo przekazując informacje o wszystkich decyzjach komisji o przystąpieniu do negocjacji i o postępach w pracach nad dossier w ramach zwykłej procedury ustawodawczej. Porozumienie osiągnięte podczas negocjacji uznaje się za wstępne do czasu przyjęcia go przez Parlament.

¹ Wersja zatwierdzona przez Konferencję Przewodniczących w dniu 28 września 2017 r.

² Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

³ Dz.U. C 145 z 30.6.2007, s. 5.

W pierwszym, wczesnym drugim i drugim czytaniu głównym organem odpowiedzialnym za prowadzenie negocjacji jest właściwa komisja parlamentarna, reprezentowana przez zespół negocjacyjny zgodnie z art. 69f Regulaminu. W trzecim czytaniu Parlament jest reprezentowany w negocjacjach przez delegację PE do komitetu pojednawczego, której przewodniczy jeden z wiceprzewodniczących odpowiedzialny za procedurę pojednawczą. Przez cały okres negocjacji zachowuje się równowagę polityczną, a wszystkie grupy polityczne reprezentowane są w tych negocjacjach przynajmniej na poziomie personelu parlamentarnego.

Postanowienia niniejszego kodeksu postępowania stosuje się odpowiednio, gdy są spełnione warunki określone w art. 54 dotyczącym procedury obejmującej zaangażowane komisje lub w art. 55 dotyczącym procedury wspólnych posiedzeń komisji, w szczególności w odniesieniu do składu zespołu negocjacyjnego i prowadzenia negocjacji. Przewodniczący zainteresowanych komisji powinni uprzednio uzgodnić warunki wzajemnej współpracy w trakcie negocjacji międzyinstytucjonalnych.

3. Prowadzenie negocjacji i końcowe opracowanie porozumienia

Co do zasady, w celu zwiększenia przejrzystości, Parlament zapewnia środki niezbędne do należytego informowania opinii publicznej przez cały czas trwania cyklu legislacyjnego, w ścisłej współpracy z pozostałymi instytucjami, i tym samym ułatwia identyfikowalność procesu legislacyjnego. Obejmuje to wspólne ogłaszanie pozytywnych wyników procedur ustawodawczych, w tym w ramach wspólnych konferencji prasowych lub za pomocą innych środków uznanych za stosowne.

Negocjacje w ramach rozmów trójstronnych są oparte na jednym, wspólnym dokumencie (często w formie tekstu wielokolumnowego) zawierającym stanowiska poszczególnych instytucji w odniesieniu do poprawek każdej z pozostałych instytucji, jak również wstępnie uzgodnione teksty kompromisowe. Dokument ten jest wspólny dla wszystkich instytucji zaangażowanych w proces i każda jego wersja rozpowszechniana przed posiedzeniem trójstronnym powinna, co do zasady, zostać uzgodniona przez oba organy władzy ustawodawczej. Po każdym posiedzeniu trójstronnym przewodniczący zespołu negocjacyjnego i sprawozdawca informują komisję przedmiotowo właściwą lub jej koordynatorów o postępach w negocjacjach.

Gdy zostanie osiągnięte wstępne porozumienie z Radą, przewodniczący zespołu negocjacyjnego i sprawozdawca informują komisję przedmiotowo właściwą o wyniku negocjacji, który podaje się do wiadomości publicznej. Komisja przedmiotowo właściwa otrzymuje do rozpatrzenia tekst wstępnego porozumienia w formie wyraźnie ukazującej zmiany w stosunku do projektu aktu ustawodawczego. Komisja przedmiotowo właściwa podejmuje decyzję zgodnie z art. 69f Regulaminu.

Wstępne porozumienie osiągnięte podczas negocjacji jest potwierdzane w oficjalnym piśmie. W przypadku porozumień w pierwszym i drugim czytaniu przewodniczący Coreper potwierdza wstępne porozumienie pismem skierowanym do przewodniczącego komisji przedmiotowo właściwej, natomiast w przypadku wczesnego porozumienia w drugim czytaniu przewodniczący komisji przedmiotowo właściwej informuje Radę, że zaleci zgromadzeniu

plenarnemu, aby przyjęło stanowisko Rady w pierwszym czytaniu, odpowiadające tekstowi wstępnego porozumienia, bez poprawek Parlamentu w drugim czytaniu¹.

Od zatwierdzenia wstępnego porozumienia przez komisję do głosowania na posiedzeniu plenarnym powinno upłynąć wystarczająco dużo czasu, aby umożliwić grupom politycznym przygotowanie ich ostatecznego stanowiska.

Wstępne porozumienie podlega końcowemu opracowaniu prawno-lingwistycznemu zgodnie z art. 193 Regulaminu. We wstępnym porozumieniu nie dokonuje się zmian bez wyraźnej zgody, na odpowiednim szczeblu, zarówno Parlamentu Europejskiego, jak i Rady.

4. Wsparcie dla zespołu negocjacyjnego

Zespół negocjacyjny otrzymuje wszystkie środki niezbędne do tego, aby w należyty sposób prowadzić prace. Jest on wspomagany przez administracyjny zespół projektowy koordynowany przez sekretariat komisji przedmiotowo właściwej i powinien obejmować co najmniej przedstawicieli Działu Spraw Legislacyjnych, Wydziału Prawnego, Dyrekcji ds. Aktów Legislacyjnych, służb prasowych Parlamentu i innych stosownych służb, o których zaangażowaniu decyduje się indywidualnie w każdym przypadku. Na posiedzenia stanowiące przygotowanie do posiedzeń trójstronnych lub na posiedzenia podsumowujące rozmowy trójstronne zaprasza się doradców grup politycznych. Wsparcie administracyjne udzielane delegacji Parlamentu do komitetu pojednawczego koordynuje Dział Spraw Legislacyjnych.

¹ Zob. pkt 18 wspólnej deklaracji w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji.